

Wsparcie w odejściu od energetyki opartej na węglu

III posiedzenie Rady ds. Sprawiedliwej Transformacji
Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
13 listopada 2025

Powering
Past Coal
Alliance

Plan prezentacji

- Czym jest PPCA?
- Wsparcie w odejściu od energetyki opartej na węglu
- Jak dołączyć?

Czym jest PPCA?

I Podstawowe informacje

- Powering Past Coal Alliance (PPCA) to globalny sojusz zawiązany w **2017 roku przez Wielką Brytanię i Kanadę**.
- Należą do niego **rządy, samorządy i firmy** działające na rzecz szybszego zastąpienia energii wytwarzanej z węgla czystą energią, jednocześnie wspierając sprawiedliwą transformację dla dobra pracowników i społeczności.
- PPCA skupia się na **odejściu od węgla w elektroenergetyce**. Wykorzystanie węgla w przemyśle i ciepłownictwie wykracza poza obszar działań PPCA.

Globalny sojusz, w tym instytucje z Polski

Globalny sojusz, w tym instytucje z Polski

60

rządów

52

samorządów

68

przedsiębiorstw

+

23

partnerów

Uroczystości przystąpienia Wielkopolski (2024) i Katowic (2025)

I Działania

- Działalność PPCA przyczyniła się do **znaczących postępów** w odchodzeniu od węgla na świecie:
  - ✓ większość państw **wycofała się** z planów budowy nowych elektrowni węglowych
  - ✓ udział węgla w produkcji energii **spada**,
  - ✓ Chiny, Japonia, Korea Południowa oraz wiele prywatnych instytucji finansowych wycofało się z finansowania nowych elektrowni węglowych
  - ✓ rozpoczęły się prace nad zwiększeniem finansowania dla odejścia od energetyki węglowej.
- Wycofanie się z produkcji elektryczności opartej na węglu jest kluczowe nie tylko **z punktu widzenia klimatu i zdrowia**. Ze spadającymi kosztami OZE, ta tranzycja jest też możliwością **wzmocnienia konkurencyjności ekonomicznej i zmniejszenia kosztów energii**.

I Korzyści wynikające z PPCA

1. Doświadczenie w transformacji energetyki opartej na węglu
2. Przykłady rozwiązań z całego świata
3. Budowanie marki lidera
4. Współpraca międzynarodowa.

Wsparcie w odejściu od energetyki opartej na węglu

I Czynniki sprzyjające udanej transformacji

Eksperti PPCA zebrali następujące czynniki, które wpływają na sukces transformacji:

1. Stabilne otoczenie prawne i wczesne planowanie
2. Uwzględnienie sprawiedliwej transformacji w regulacjach i programach energetycznych
3. Wsparcie pracowników i społeczności przez zaangażowanie przedsiębiorstw publicznych i wytwórców energii
4. Plany i fundusze na rzecz rozwoju społeczności i przekwalifikowanie pracowników.

Wiedza ekspercka - Solutions Bank

Repozytorium rozwiązań z całego świata z obszarów:

- sprawiedliwej transformacji
- bezpieczeństwa dostaw
- zamykania elektrowni węglowych.

JUST TRANSITION

Canada

The European Union

Chungnam (Republic of Korea)

Eastern Wielkopolska (Poland)

Wiedza ekspercka - Alberta, Kanada

- Alberta wycofała się z użycia węgla w energetyce 6 lat przed przyjętym harmonogramem
- Wsparcie rządu federalnego:
  - **Canada Coal Transition Initiative**
    - Ograniczenie wpływu wycofywania węgla z energetyki na pracowników oraz zapewnienie długofalowej opłacalności ekonomicznej we wspólnotach lokalnych.
  - **Canada Coal Transition Initiative Infrastructure**
    - Wspieranie wspólnot lokalnych w podejmowaniu projektów infrastrukturalnych pozwalających na dywersyfikację gospodarczą.
  - Obydwie inicjatywy sfinansowały ponad 45 projektów o wartości ok. \$120 mln
- Inne podjęte działania ułatwiające transformację to m.in.: porozumienia off-coal z dostawcami usług; projekty programowe energii wspólnotowej; oraz zbieranie środków na transformację poprzez wykorzystanie opłat z tytułu emisji pobieranych od przemysłowych emitentów.

Wiedza ekspercka - Wielka Brytania: wyłączanie elektrowni węglowych

Dekarbonizacja energetyki w Wielkiej Brytanii była jedną z **najszybszych na świecie**. Ostatnia elektrownia węglowa została wyłączona 30 września 2024.

2012	Prawie 40% udziału węgla w miksie energetycznym
2013	Poniżej 2%
2024	Zero, zastąpiony głównie energią z wiatru i słońca

Najważniejsze działania, które umożliwiły szybką dekarbonizację energetyki w UK:

- ✓ **Ambitne cele dekarbonizacji** (Climate Change Act, 2008)
- ✓ Ogłoszenie odejścia od węgla z 10-letnim wyprzedzeniem
- ✓ Wprowadzenie opłat za emisje CO₂, które zmniejszyły opłacalność stosowania węgla
- ✓ **Silne wsparcie regulacyjne** dla energetyki wiatrowej
- ✓ Reformy rynku sprzyjające energetyce odnawialnej
- ✓ Inwestycje i innowacje w **sieci energetyczne**.

Współpraca międzynarodowa - wizyty studyjne

Wizyta studyjna dla polskich władz samorządowych i spółek górniczych zorganizowane przez Ambasadę Brytyjską i PPCA w październiku 2024 obejmowała zwiedzanie zrewitalizowanych terenów w południowej Walii.

Budowanie marki lidera - media

Jakub Wiech pisze - mikroblog

1 de octubre de 2024 · 🌐

Mili Państwo, tak technicznie wygląda koniec węgla w Wielkiej Brytanii.

Za mną panel kontrolny jednego z bloków wyłączonej elektrowni Ratcliffe - jak widać, turbina się nie kręci, generacji nie ma.

Pytałem Brytyjczyków, czy w ich społeczeństwie łączy się odejście od węgla z ostatnim skokiem cen energii. Mówią, że robią to tylko niektórzy politycy, którzy chcą na tym zebrać trochę głosów, bo dla każdego, kto interesuje się energetyką wiadome było, że węgiel w systemie już od... Ver más

Jak dołączyć do PPCA?

I Jak dołączyć?

Przystąpienie do PPCA to zobowiązanie się do **zaprzestania budowy nowych elektrowni węglowych oraz stopniowego wycofania się z produkcji energii z węgla bez technologii czystej emisji**, zgodnie z [Deklaracją PPCA](#).

Aby dołączyć, należy skontaktować się z Sekretariatem PPCA i podać następujące informacje:

- **Potwierdzenie zaangażowania** w realizację celów PPCA wyrażonych w Deklaracji PPCA,
- **Określenie osoby do kontaktu**, której sekretariat może przekazywać informacje, oraz
- **Krótki opis działań** podejmowanych w celu wspierania stopniowego odchodzenia od energetyki opartej na węglu.

Udział w inicjatywach PPCA jest całkowicie dobrowolny i zależny od decyzji członków. Przystąpienie do PPCA jest pierwszym i najważniejszym krokiem.

I Najczęściej zadawane pytania

Czy przy przystąpieniu konieczne jest zobowiązanie się do konkretnej daty odejścia od energetyki opartej na węglu?

Wielu członków PPCA przyjęło konkretne daty graniczne, ale nie jest to obowiązkowe. PPCA może wesprzeć kraje w ustaleniu daty odejścia od energetyki węglowej, z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań.

Co oznacza, że PPCA wymaga odejścia od produkcji energii z węgla „bez technologii czystej emisji”?

PPCA dopuszcza kontynuację wykorzystania elektrowni węglowych, jeżeli są wyposażone w skuteczne technologie redukcji gazów cieplarnianych.

Kto finansuje PPCA?

Jego współzałożyciele: rządy Wielkiej Brytanii i Kanady, kilka innych rządów (m.in. Niemcy, Szwecja), oraz Bloomberg Philantropies.

Jakie są opłaty członkowskie?

PPCA nie pobiera opłaty członkowskiej. Niektórzy członkowie PPCA wspierali Sekretariat poprzez dotacje i wkłady rzeczowe na rzecz naszych działań operacyjnych.

Które ministerstwo powinno podpisać Deklarację PPCA?

Jest to zależne od danego kraju. Zwykle są to ministerstwa, które zajmują się tematami środowiska, energetyki, górnictwa lub spraw zagranicznych.

Dziękuję za uwagę i zapraszam do kontaktu

Antoni Pomianowski

Ambasada Kanady w Warszawie

Anna Wojtych

Ambasada Brytyjska w Warszawie

Znajdź nas online

